

**JAARVERSLAG 2022 MARA
WERKGROEP**

De wereld gaat weer open

Januari 2023, door de leden van de MARA WERKGROEP:

Els de Quant, Sjoukje Wethmar, Jolande Amorison en Leo Bakker

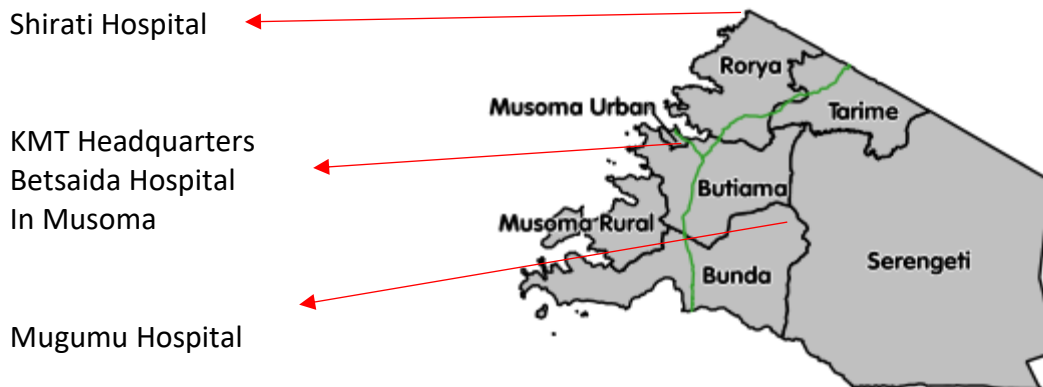
In samenwerking met Kanisa la Mennonite (Doopsgezinde kerk) Tanzania

Inhoudsopgave	Pagina
Inleiding	3
Post corona Tanzania	4
Aidswezen programma	4
Akelo Kinderdagverblijf	4
Vocational Open School Shirati	5
KMT district ziekenhuis in Shirati	7
KMT Community Centre Shirati	8
Bethsaida Health Centre	9
Mugumu district ziekenhuis	10
Adoptieprogramma in Tanzania	11
Tot slot	11

1. Inleiding

Mara is een regio in het noordwesten van Tanzania, grenzend aan Kenia en het Victoriameer. De regio is een kleine 20.000 vierkante kilometer groot, dus ongeveer half Nederland, en had in 2022 ruim 2,5 miljoen inwoners. De regionale hoofdstad is Musoma. Het Nationaal Park Serengeti ligt grotendeels in deze regio. Bron: [Tanzania: population by region 2021 | Statista](#)

Onze activiteiten spelen zich af in de buitenrand van Musoma Urban (het stadsgebied), in het district Rorya in de plaats Shirati en in het Serengeti gebied bij de plaats Mugumu.

Het jaarverslag van de Mara werkgroep geeft een overzicht van de projecten die de werkgroep afgelopen jaar in Tanzania weer heeft ondersteund in naam van Doopsgezind Wereldwerk. Het jaar werd gekenmerkt door het opheffen van de meeste corona maatregelen en het feit dat we weer op bezoek konden in Tanzania. Het was geweldig om elkaar na twee jaar corona weer te ontmoeten.

Het reisverslag hiervan dat al eerder naar het bestuur van dgWereldwerk is verzonden leverde veel informatie voor het jaarverslag naast de zeer regelmatige mailcontacten die we met de verschillende contactpersonen van de projecten en de broeders en zusters van de Kanisa La Mennonite Tanzania (KMT) onderhouden hebben.

In 2022 is er weer een aantal projecten in het Mara district ondersteund. Door het aantrekken van extra fondsen is het mogelijk geweest om het aantal projecten wat uit te breiden:

- het aidswezenprogramma in verschillende regio's in het Mara district
- het kinderdagverblijf Akelo in Shirati
- de Kisare Vocational Open School in Shirati
- het KMT district ziekenhuis in Shirati, inclusief de lepra afdeling bij het ziekenhuis
- het community centre van de KMT in Shirati
- het gezondheidscentrum Bethsaida in Musoma
- het KMT districtziekenhuis in Mugumu

Daarnaast is dgWereldwerk ook in Tanzania actief met het adoptieprogramma en het studiefonds of ook wel het scholarship programma genaamd. Daarvan zal apart verslag worden gedaan door de verantwoordelijke coördinatoren.

2. Post-corona in Tanzania

Het kon nog wel even spannend worden op het vliegveld in het kader van corona. We moesten testen en certificaten meenemen en bij aankomst zouden we nog weer een test krijgen. Stel je voor als die positief zou zijn. Maar niks van dat al, er werd niet naar de papieren gekeken en een extra test was al helemaal niet aan de orde. We hebben geen enkel teken van corona verder gezien tijdens het bezoek in het voorjaar van 2022 en er waren dus ook geen belemmeringen, ook wel weer eens lekker.

3. Aidswezen programma

In samenwerking met de KMT-afdeling in Shirati draagt dgWereldwerk bij aan schoolkosten van weeskinderen en andere kwetsbare kinderen in een aantal regio's binnen het Mara district. De Bishop van Shirati en financiële man Duncan zijn verantwoordelijk voor het opstellen en bijhouden van de lijsten met scholen en leerlingen die financiële ondersteuning krijgen. Dat kan zijn met schoolgeld, uniformen of schoolspullen.

Eén of twee keer per jaar worden de scholen bezocht en worden de lijsten bijgewerkt. De KMT heeft in de dorpen een goed overzicht van welk kind mogelijk in aanmerking zou moeten komen voor dit project. Veelal is het de pastor van de plaatselijke kerk die op de hoogte is van de vaak schrijnende omstandigheden van sommige kinderen en dat dan doorgeeft aan de verantwoordelijke personen in Shirati.

Ook dit jaar ontvingen ruim 200 leerlingen een financiële ondersteuning terwijl het budget € 500,- minder was. Voor 2023 is het budget weer met € 500,- verminderd tot € 8000,- Volgens afspraak werden de nieuwe leerlinglijsten in november jl. opgestuurd en werd het afgesproken bedrag overgemaakt in december.

4. Akelo kinderdagverblijf

2022 was weer niet een eenvoudig jaar voor Akelo. Door de nasleep van Covid (waarschijnlijk) bleef het aantal kinderen achter en is het erg moeilijk om het dagverblijf draaiende te houden. Eigenlijk is het pas rendabel met 40 kinderen. Het waren er dit jaar nog geen 20.... Het guesthouse wacht nog steeds op een dak en Bishop John Nyagwegwe heeft ook verzocht of daar fondsen voor gezocht kunnen worden. Als het guesthouse af is zou het ook als inkomstenbron kunnen dienen is het idee.

John is wel heel positief. En hij kijkt ook vooruit naar de toekomst met betrekking tot de staf. Zijn dochter en zoon nemen intussen al wat taken van hem over en zijn zeker voldoende betrokken om bij wegvallen van John het dagverblijf verder voort te zetten. Nu nog de financiën op orde krijgen. We hebben afgesproken daar volgend jaar serieus op terug te komen.

Maar het blijft toch een zorgelijke toestand en regelmatig komen we daar binnen het Mara bestuur op terug. Eind februari hopen we weer een bezoek te brengen aan Akelo.

Het idee dat een doopsgezinde gemeente in Nederland Akelo financieel zou adopteren heeft nog geen vervolg gehad....

5. Shirati, Bishop Kisare Vocational Open School (VOS)

In 2022 is er weer een mooi project op de Vocational Open School in Shirati uitgevoerd. De school krijgt steeds meer body en ook status. Ook de overheid begint zich hiervan bewust te worden. Tijdens een bezoek van het hoofd van de nationale organisatie voor beroepsonderwijs IVET werd dit bevestigd en zegde de overheid ook een groep nieuwe studenten toe die voor een cursus van een half jaar naar de school zouden komen. Kortom, goede ontwikkelingen. Niettemin blijft het kader toch vooral een kader van tekorten en benodigde kwaliteitsverbeteringen waar ook dit jaar weer hard aan gewerkt is.

In 2021 is het 'Dormitory project' afgerond, daarvoor heeft dgWereldwerk extra fondsen van de stichting Horizon gekregen. Het is mooi dat intussen ruim 30 studenten gebruik maken van deze slaapzalen en zodoende niet meer lange dagelijkse tochten op en neer naar huis hoeven te maken. Dat komt de rust, de veiligheid en het leerproces zeker ten goede.

Ook de resultaten van de studenten zijn positief. 25 studenten deden eindexamen in december 2021, uitslag van de examens is in februari. Er werd ons verzekerd dat deze studenten allemaal een mooie baan aangeboden hebben gekregen .

Ook de trainingen die in 2021 zijn gehouden met de docenten zijn als heel positief ervaren. Het was ook goed om te zien dat alle docenten die wij twee jaar geleden ontmoetten ook tijdens ons bezoek dit jaar nog present waren, dat is een goed teken. Ook de verbetering van de huisvesting van docenten heeft daar een bijdrage aan geleverd.

In 2022 zijn een tweetal projecten gerealiseerd:

- Uitbreiding van machines en computers
- Aanschaf van materialen voor het maken van schoolmeubilair

Vanuit de school is aangegeven dat uitbreiding van machines voor met name de secretariële opleiding en de opleiding textiel de hoogste urgentie had. Er is veel belangstelling voor deze opleidingen en de enthousiaste docenten weten de studenten ook goed te stimuleren. Zo is er een nieuwe breimachine gekocht waarmee mooie resultaten behaald worden. Er zijn typemachines gekocht (de examens worden nog steeds op typemachines afgenomen, vandaar de behoefte aan (2^e hands) typemachines. En er zijn 10 nieuwe computers aangeschaft. Deze worden naast de opleiding voor secretaresses ook voor computercursussen voor andere studenten en ook voor losse cursussen voor mensen uit het dorp ingezet. Een goede ontwikkeling. Er wordt nog gewerkt aan een adequate internet koppeling, zodat de studenten ook het internet kunnen gaan raadplegen, een waardevolle toevoeging aan de faciliteiten. Voor dit project is een bijdrage van de stichting Dowilvo aangevraagd en toegekend.

Het tweede project heeft betrekking op de productie van school meubilair. Zoals aangegeven heeft de overheid aangekondigd een groep studenten te sturen die een speciale halfjaarscursus zou gaan volgen in het kader van een leven lang leren (bijscholing, omscholing, nascholling). Voorwaarde hiervoor was wel dat er twee lokalen met adequaat schoolmeubilair aanwezig zou zijn. Het idee ontstond al snel

dat het tegelijk een mooi project voor de huidige studenten zou zijn om zelf dat meubilair te produceren. Voor het materiaal is daarom een aanvraag ingediend bij de stichting Dowilvo die ook hierin toegestemd heeft. Het meubilair is intussen gereed en de nieuwe groep studenten wordt in januari 2023 verwacht.

Tot slot is ook weer een bijdrage vanuit dgWereldwerk gegaan naar het studiefonds van de VOS. Samen met de ouders en de KMT is dit fonds opgericht om studenten voor schooluitval te behoeden. In totaal maken 15 studenten gebruik van dit fonds en dat is cruciaal om inderdaad die uitval te beperken.

6. het KMT district ziekenhuis in Shirati

De eerste dag werden we ontvangen door het managementteam van het Shirati KMT Designated District Hospital, dat onder leiding staat van de bevlogen dokter Bwire Chirangi. Daar hebben we als dgWW al vele jaren een heel goed contact mee en hij is vaak de spil in vele projecten. Ook hier was een mooi overzicht van de stand van zaken rond het ziekenhuis beschikbaar en werden alle uitdagingen waar het ziekenhuis voor staat breed door diverse functionarissen uitgemeten. Mooi om te zien was dat in het ziekenhuis door een interventie van Jolande intussen een groot aantal tropenartsen in opleiding vanuit Nederland hun stage daar doen. Sommigen van hen blijven daarna ook nog als vrijwilliger een tijd werken in het ziekenhuis, hetgeen wel aangeeft dat de sfeer er goed is en de begeleiding van dr. Bwire als zeer motiverend en inspirerend wordt ervaren. Ook waren er een viertal verpleegkundige stagiaires in het ziekenhuis aan het werk. Kortom, een klein beetje een Nederlandse enclave. Het was goed om te zien dat de nieuwe zuurstofapparaten die met ondersteuning van dgWW in begin 2022 zijn aangeschaft (een bedrag van € 5000,- vanuit de begroting) allemaal operationeel zijn en goede diensten vervullen.

De genoemde uitdagingen varieerden van infrastructuur tot human resources, van een wasmachine tot een ambulance en van computers tot een verbetering van het watersysteem. In goed overleg is de

prioriteit voor wat betreft een mogelijke interventie van dgWW bepaald, die zal zich concentreren op het vervangen van een wasmachine omdat dat toch een zeer cruciale en tegelijk kwetsbare functie in het ziekenhuis vervult.

Uiteindelijk was het mogelijk de wasmachine met een aantal nieuwe onderdelen te repareren. Daartoe is een bedrag van € 2000,- gedoneerd.

Leprosy unit

Bij het ziekenhuis is een afdeling waar een aantal leprosy patiënten zijn ondergebracht. Er zijn 9 permanente bewoners en nog een aantal ambulante patiënten, die hun medicatie en wondzorg komen halen en soms met de feestdagen uitgenodigd worden. Het ziekenhuis wil het aantal permanente bewoners niet meer uitbreiden omdat zij op het ziekenhuisbudget drukken, qua eten en verzorging. Ze betalen nl. niks. Door de KMT gemeente van Shirati

wordt in de nabijheid van Lake Victoria wel groente en fruit verbouwd voor de leprosy patiënten. Jolande heeft voor vertrek naar Tanzania een lezing in de DG Hoofddorp gehouden. Daarbij is €320,00 opgehaald. Voor dat geld hebben we een feestelijke maaltijd met de patiënten en vele andere gasten georganiseerd en daarnaast kregen alle lepra patiënten nog een mooi bedrag ter besteding. De

De verpleegkundige van de afdeling, Akinyi heeft iedereen gevraagd wat ze graag wilden hebben en dat aangeschaft. De meesten wilden nieuwe kleren, enkelen wilden liever een radio. Het was weer een bijzondere bijeenkomst met veel warme woorden, goed om dit elke keer weer te organiseren.

7. Het Community Centre van de KMT, diocese in Shirati

Tijdens ons bezoek aan de KMT, de diocese in Shirati, verblijven we altijd in het Community Centre. Dat is ooit gerenoveerd met medewerking van dgWereldwerk en als zodanig zijn wij daar altijd als gast van harte welkom en worden we goed verzorgd. Het Community Centre is onderdeel van het hoofdkantoor van de KMT in het Shirati district als onderdeel van het Mara district.

Een van de dingen die opviel was de uiterst belabberde stroomvoorziening. Vooral de computers van de kantoren van de bishop en zijn medewerkers hadden daar erg onder te lijden. Ook de eetzaal was regelmatig in de avond in donker gehuld hetgeen het werken in de keuken ook zeer lastig maakt. Het idee kwam op om in navolging van het ziekenhuis in Shirati ook op het KMT centre zonnepanelen te leggen. Er is een plan gemaakt en dat is voorgelegd aan het Van Zanten fonds in Haarlem, een fonds specifiek voor energie zaken. Zij gingen akkoord en in de zomer is een mooie solar installatie aangebracht waar iedereen zeer verheugd mee was, eindelijk de hele dag stroom.

8. Bethsaida Health Centre

Sinds 2008 ondersteunt dgWereldwerk het Bethsaida Health Centre in Musoma. Dit Health Centre is een eerstelijns gezondheidskliniek met mogelijkheid voor Home Based Care mede opgezet door Els de Quant die ook jaren in de board of directors heeft gezeten. Dat is nu niet meer zo, maar Els en haar echtgenoot Robbert ondersteunen Bethsaida nog wel met de Stichting Vrienden van Bethsaida. DgWereldwerk onderhoudt een warme relatie met zowel het Health Centre als de stichting.

Bethsaida Health Centre is opgericht om gezondheidszorg beschikbaar te maken voor de omwoners. De inwoners van het verzorgingsgebied zijn arm, 70% leeft onder de armoede grens van 2 dollar per dag en veel mensen hebben geen ziektekostenverzekering. Kosten voor medische zorg moeten daardoor vaak zelf betaald worden. Bethsaida wordt gerund vanuit een Non Government Organisation (NGO) en ontvangt geen financiële of personele ondersteuning door de overheid. Door fondsen te zoeken voor verbetering van faciliteiten, medicatie en materialen, kunnen de kosten voor de patiënten laag worden gehouden, wat essentieel is voor de toegankelijkheid voor patiënten. Afgelopen jaar kon door de ondersteuning van de wereldwerk via de Mara werkgroep meerdere keren medicatie en medische materialen aangeschaft worden en de kliniek ondersteund worden t.a.v. onkosten zoals onderhoud van de auto.

De financiële zorgen zijn nog niet voorbij, er zijn nog achterstanden in de salarisbetalingen aan het personeel en verplichtte belastingen. De betalingen van de nationale zorgverzekering zijn afgelopen jaar wel verbeterd, maar er is nog steeds een vertraging in uitbetaling. De directeurs van de kliniek zijn samen met het management team van de kliniek en met ondersteuning van Stichting Vrienden van Bethsaida bezig met een wijziging van het salaris systeem gebaseerd op productie en beschikbare inkomsten. De eerste afspraken daarover zijn met de werknemers gemaakt en zullen met wijzigingen van arbeidsovereenkomsten in 2023 geïmplementeerd worden.

Een mooie ontwikkeling is dat de nieuwbouw die enkele jaren geleden gestart is zijn voltooiing nadert. Het gebouw is klaar, er wordt nu nog aan de aansluiting van elektriciteit en inrichting gewerkt. Dit gebouw zal met name als moeder-kind centrum gaan dienen, conform de eisen van een Health Centre, maar er zullen zeker ook andere activiteiten zoals scholingsbijeenkomsten voor medewerkers en studenten plaatsvinden. De stichting Vrienden van Betsaïda heeft een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van dit project d.m.v. van fondswerving. In 2023 zal het gebouw in gebruik genomen worden.

Het behouden van medisch personeel blijft een uitdaging. Lange tijd was er alleen een partime werkende Assistant Medical Officer. In december zijn er twee studenten Clinical Officers, die eerder als stagiaire in Bethsaida waren, op vrijwillige basis gestart in afwachting van hun diploma. Complexe problemen, die zij niet kunnen behandelen, worden verwezen en met de Bethsaida auto gebracht naar het regionale ziekenhuis in Musoma.

9. Het KMT district hospital in Mugumu

Op onze bezoekreis aan Tanzania zijn we dit keer een geruime tijd in Mugumu geweest om de banden met het ziekenhuis, de gemeente en de mensen daar aan te halen. In het verleden zijn er regelmatig projecten in Mugumu geweest, maar de laatste jaren is dit wat verwaterd. Onze indruk is dat dit niet terecht is, zij hebben ondersteuning heel erg hard nodig. Het ziekenhuis heeft een groot gebrek aan onderhoud en er is een tekort aan van alles. Er is uitgebreid met de staf gesproken en er zijn enkele prioriteiten benoemd.

Grootste en vooral ook acuut probleem was wel de (enige) ziekenauto. Die is een paar maanden ervoor over de kop gegaan en stond nu bij de garage. Geld voor de reparatie was er niet. Een snelle actie leverde op dat de ADS zich garant stelde voor de betaling. Het bedrag is overgemaakt en de aanvraag is gedaan, een mooie actie vanuit doopsgezind Nederland.

Een tweede acuut probleem was het feit dat de wasmachine van het ziekenhuis al enige tijd stuk was. De was werd met de hand gedaan. Stel je voor, alle lakens en dekens van een ziekenhuis met 120 bedden met de hand wassen, een enorme klus. Ook hiervoor is een aparte actie opgezet om deze nood te lenigen. Via Stuwkracht 10 kwam een bedrag vrij om een nieuwe wasmachine aan te schaffen. Helaas bleek bij nadere navraag de machine een stuk duurder dan oorspronkelijk ingeschat. De stichting Oranjeappel sprong bij, evenals de doopsgezinde gemeente Aalsmeer. Met vereende krachten is het toch gelukt om een nieuwe wasmachine aan te schaffen. Deze is eind 2022 geleverd en hopelijk gaat het Mugumu hospital het nieuwe jaar in met een mooie nieuwe wasmachine.

10. Adoptieprogramma project “Geef een kind een kans” in Tanzania

Het DWW adoptieprogramma “Geef een kind een kans” heeft in 2022 aan 138 kinderen steun voor scholen of dagverblijven geboden. In Tanzania wonen 21 van deze kinderen, dat is 7 minder dan in 2021 helaas moesten er 7 kinderen afvallen omdat wij minder sponsoren hebben. Door het kleiner worden van de doopsgezinde broederschap in Nederland. Ook in Paraguay moesten een aantal kinderen afvallen. De 21 kinderen uit Tanzania wonen alle in de regio van Musoma en bezoeken daar scholen, ze krijgen afhankelijk of ze op een op het primair onderwijs of op het secundair onderwijs zitten € 100 of € 200 als vergoeding voor schoolgeld leermiddelen schoenen en een maaltijd op school. Gelukkig was in het voorjaar de familie Bakker in Tanzania, zij organiseerde voor de kinderen een feestelijke lunch namen foto's en er werden briefjes geschreven. De foto's komen ook op de website van doopsgezind wereldwerk Samen met de verslagen van de kinderen in Brazilië en Paraguay. Gelukkig konden de kinderen in 2022 allemaal weer gewoon naar school en waren er geen corona maatregelen meer.

11. Tot slot:

Tot zover het verslag van de projecten die we afgelopen jaar hebben ondersteund vanuit dgWereldwerk. Vooral het bezoek aan de projecten en alle contacten in het Mara district was hartverwarmend. Naast de concrete projecten is het ook goed om te vermelden dat er veel contacten zijn gelegd met nog tal van andere organisaties en ook met doopsgezinde gemeentes in de regio. Overal werd weer duidelijk hoe groot de noden zijn en met welke uitdagingen zij allen te maken hebben.

Belangrijk is de goede relatie die er met de KMT zelf zijn opgebouwd, met name met de staf op het hoofdkantoor in Musoma. Het is goed dat zij goed op de hoogte zijn van onze activiteiten en wij van hun uitdagingen. Een mooi voorbeeld is de vraag vanuit het Bible College van de KMT in Musoma met betrekking tot de ondersteuning van een aantal studenten aan dit College. Deze vraag is opgenomen met de Doopsgezinde Zending en heeft uiteindelijk geresulteerd in een verbinding tussen het Bible College en de DZR en de gevraagde ondersteuning van de studenten.

De gemeenten waarmee contacten zijn gelegd zijn die van Mugumu (Serengeti Diocese), de gemeente Nyabonge in Musoma en de gemeente in Shirati. Met de gemeente Nyabonge is er uitgebreid overleg geweest over een project rond een zeepfabriekje voor werkloze jongeren rond de gemeente. Het is niet gekomen tot een werkbaar projectvoorstel.

Maar het verdient wel aanbeveling om te kijken of we in het komende jaar wellicht een nieuw project kunnen starten met één van de gemeenten aldaar, al dan niet in samenwerking met de Doopsgezinde Zending, dan wel één van de fondsen uit onze Doopsgezinde wereld.

Want dat is ook een belangrijke notie van het afgelopen jaar. De Mara werkgroep heeft in het afgelopen jaar het budget dat dgWereldwerk ons ter beschikking stelt ruimschoots verdubbeld met bijdragen vanuit gemeenten en fondsen. Dat is ook de ontwikkeling die wordt voorgestaan vanuit het bestuur van dgWereldwerk nu de inkomsten teruglopen. De Mara werkgroep zal ook het komende jaar op die weg voortgaan om zoveel mogelijke projecten ook in 2023 in uitvoering te kunnen nemen.

Tenslotte is het uiterst waardevol om met onze broeders en zusters in Tanzania samen te werken en te kijken welke ondersteuning wij kunnen bieden. Het enthousiasme, de positiviteit en de veerkracht van de mensen daar is fantastisch, evenals het rotsvaste geloof in God en de overtuiging dat het allemaal goed zal komen. De doopgezinde band die ons verbindt is een wederzijdse verrijking.

Natuurlijk blijft het frustrerend om te zien dat de ontwikkeling in dit deel van Tanzania zo langzaam verloopt. Vaak blijven projecten ook op de wat langere termijn toch heel afhankelijk van externe donoren. De grote armoede in de regio, een op diverse punten falende overheid aan de ene kant en het diepgewortelde besef dat je toch zoveel mogelijk wil blijven ondersteunen en samenwerken aan de andere kant zijn daar debet aan.

Als Mara werkgroep zijn wij dankbaar dat we een bijdrage aan die samenwerking kunnen leveren.

Januari 2023, Els de Quant, Sjoukje Wethmar, Jolande Amorison en Leo Bakker.